

aan de desbetreffende school gehouden, waarbij, altijd met grote zorg gekozen, een externe spreker of spreekster was betrokken. Na die bijeenkomst begaf de betrokken jeugd zich dan naar het 'eigen' monument voor een eerste kranslegging.

Per 1 juli 1988 beëindigde de landelijke stichting de actie, ervan uitgaande dat thans zo ongeveer elk monument in Nederland is geadopteerd dat hiervoor in aanmerking komt. Landelijk betreft dat circa 650 monumenten. De stand van zaken in Rotterdam sluit ten volle hierbij aan: in de stad hebben 22 scholen 25 monumenten geadopteerd. En van al deze adopties kan gezegd worden dat zij uitzonderlijk gezond lopen. De zeer geleidelijke aanpak, school voor school en monument voor monument, was weliswaar zeer arbeidsintensief en tijdrovend, maar dat werpt thans alleszins zijn vruchten af.

Het voert te ver om alle koppelingen van school en monument te noemen; volstaan wordt met enkele voorbeelden.

De eerste adoptie in 1985 zette eigenlijk de toon voor het hele proces in Rotterdam. De rechtbank aan de Noordsingel heeft sinds 1945 een eigen relatie met het monument voor RAF-vliegers dat er zich voor de deur bevindt. Op enkele honderden meters afstand (in de Rembrandtstraat) staat de openbare basisschool De Klimop. In geen negentig of honderd jaren hadden die rechtbank en die school enige aanraking met elkaar gehad, maar dat hebben zij nu wel sinds op een morgen in 1985 de grote zittingzaal volstroomde met wel zestig kinderen, die eerst een helder verhaal aanhoorden van president mr. F.J.M. Nivard en vervolgens door hem op een flesje frisdrank werden getraceerd.

In Tuindorp Vreewijk ontwikkelde zich een uiterst innige en bestendige relatie tussen de protestants-christelijke Vreewijk-school en buurtbewoonster H. de Vos-Krul, oud-lid van de Rotterdamse gemeenteraad. Mevrouw De Vos spreekt op verzoek van de school bij de jaarlijkse overdracht van klas tot klas 'zolang zij tijd van leven heeft'. Deze adoptie heeft goede gevolgen gehad voor de algemene Vreewijkse aanpak van de jaarlijkse herdenking op 4 mei.

Opmerkelijk in veel gevallen is, hoezeer de adopties werkbaar zijn juist in scholen met een meerderheid van kinderen uit migrantengezinnen; te noemen zijn Combinatie '70 aan de Eerste Pijnackerstraat, Dubbelspoor aan de Zwartewaalstraat, de le Algemene